

[Justitsministeren.]

Af de øvrige bestemmelser i dette forslag er der kun grund til at fremhæve, at reglerne om genoptagelse af allerede behandlede sager foreslås samlet i én bestemmelse, § 456 r. Disse regler har hidtil været noget forskellige, alt efter som sagen var sluttet ved anerkendelse af faderskab for politimesteren eller overpræsidenten, eller den havde været behandlet af retten. Denne ulighed foreslås der nu rådet bod på. Jeg har tidligere omtalt, at jeg anser det for nødvendigt, at der fastsættes en frist for en ægtemands adgang til at anfægte et barns status som ægtebarn. På samme måde og med ganske parallelle regler foreslås der her fastsat en frist på 5 år fra barnets fødsel som normalt den yderste grænse for faderens eller den bidragspligtiges adgang til at begære sagen genoptaget.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget enkelte bestemmelser, tillader jeg mig at anbefale lovforslagene til velvillig behandling i det høje folketing.

Boligministeren (Bundvad): Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ophævelse af Sønderjydsk Hypoteklånefond.

Sønderjydsk Hypoteklånefond blev oprettet ved lov af 28. februar 1927 med det formål at yde lån mod sekundær panteret i landejendomme i Sønderjylland. Fonden var en midlertidig foranstaltning til afhjælpning af den særlige økonomiske krise, der dengang herskede i de sønderjyske landsdele. Udlånsvirksomheden er endeligt afsluttet i 1935.

Fondens udlånsmidler blev tilvejebragt gennem lån hos Kongeriget Danmarks Hypotekbank på 20 mill. kr. Endvidere blev der hos Hypotekbanken optaget et lån på 2 mill. kr., der blev henlagt i stats- og kreditforeningsobligationer som en særlig risikoudligningsfond.

Under landbrugskrisen i 1930'erne kom fonden i vanskeligheder, og det blev nødvendigt i 1934 at afskrive den af fondens indtægter oparbejdede reservefond som tabt, ligesom man måtte realisere risikoudligningsfonden.

I de senere år har fondens virksomhed alene bestået i administration af de bestå-

ende lån, hvis restgæld pr. 1. april 1959 udgjorde ca. 6,6 mill. kr. fordelt på godt 1 900 lån. På grund af faldende indtægter og stigende administrationsomkostninger har fondens drift gennem de seneste år udviklet driftsunderskud, som har måttet dækkes ved ekstraordinære bidrag fra debitorerne.

Som nærmere omtalt i bemærkningerne til lovforslaget har et af finansministeriet nedsat udvalg, der bl. a. har beskæftiget sig med Sønderjydsk Hypoteklånefonds forhold, stillet forslag om ophævelse af lånefonden som selvstændig institution.

Med hensyn til den fremtidige administration af de bestående lån er der fra sønderjysk side fremsat ønske om at bevare administrationen i de sønderjyske landsdele. Dette ønske har det været muligt at imødekomme gennem en aftale med Foreningen af sønderjyske Sparekasser om at overdrage lånefondens fordringer til de sønderjyske sparekasser, såfremt nærværende lovforslag gennemføres. Overdragelsen skal ske til parikurs og således, at debitorernes stilling ikke forringes.

Udvalgets betænkning har været forelagt bestyrelsen for Sønderjydsk Hypoteklånefond, der ikke har fundet anledning til bemærkninger, for så vidt angår det i betænkningen indeholdte lovudkast, der er identisk med nærværende forslag.

Da en i betænkningen indeholdt bemærkning om den besparelse, der skulle kunne opnås ved den foreslåede nyordning, efter bestyrelsens opfattelse kan give anledning til misforståelse, vil jeg gerne efter aftale med udvalgets formand understrege, at det ikke med forslaget om at ophæve fonden er tilsigtet at rette nogen som helst kritik mod fondens administration. Baggrunden for lovforslaget er, som det fremgår af det foranførte, alene, at fondens udlånsvirksomhed for længst er afsluttet, og at der ikke fremover vil kunne forventes at blive balance mellem lånefondens indtægter og udgifter ved administrationen af det begrænsede antal lån, der er tilbage, og som først vil være endeligt afviklet i 1976. Det må derfor forudses, at det på et senere tidspunkt kan blive nødvendigt på ny at indkræve ekstraordinære bidrag fra debitorerne. Ved at overføre lånene til de sønderjyske sparekasser vil der ikke umiddelbart opnås nogen

[Boligministeren.]

besparelse for staten eller de enkelte låntagere, men disse vil fremover undgå at blive stillet over for krav om yderligere indbetaling af ekstraordinære bidrag til fonden.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg herved anbefale forslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ragnhild Andersen): På den kommunistiske gruppes vegne har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændringer i lov om folkeforsikring (om nedsættelse af tilgangsalder, ophævelse af zonegrænser og forhøjelse af grundbeløb og ægteskabstillæg m. v.).

Forslaget indeholder 4 ændringer til folkeforsikringsloven. Den første går ud på, at tilgangsalderen for ubemidlede ældre, der har behov for folkepension, nedsættes til 65 år for mænd og til 60 år for kvinder.

Den anden ændring omhandler grundbeløbene, som vi foreslår fastsat ens i hele landet, ved at taksterne for zone II og III hæves til hovedstadstaksten, som derudover forhøjes med 300 kr. årlig til ægtepar og 200 kr. til enlige pensionister.

Den tredje ændring angår børnetillæggene, der ifølge loven kan gives til invalide- og folkepensionister med børn indtil disses 18. år. Forslaget går ud på, at tillæggene skal kunne ydes ud over barnets 18. år, for så vidt læren, skolegangen eller uddannelsen fortsætter ud over dette tidspunkt.

Det fjerde og sidste ændringsforslag angår ægteskabstillæggene. De foreslås fastsat ens i hele landet og forhøjet, så de kommer til at udgøre halvdelen af forskellen mellem pensionens grundbeløb til ægtepar og enlige.

Det er en kendsgerning, at til trods for den megen tale om velstandsstigning er vor sociale lovgivning på en række områder behæftet med store mangler. Det gælder ikke mindst lovgivningen for vore ældre og svage medborgere, som i denne sommer har

rettet henvendelse fra landssammenslutningen til regeringen og folketingsmedlemmerne med ønske om en lang række forbedringer. Denne henvendelse er udtryk for, at deres kår ingenlunde er økonomisk betrygget.

I statsministerens åbningstale har regeringen bebudet, at den for invalidernes vedkommende agter at fremsætte forslagene fra invalideforsikringskommissionen. Hvad folkepensionisterne angår, har regeringen derimod intet stillet i udsigt.

Den kommunistiske folketingsgruppe mener imidlertid, at det er hårdt tiltrængt med en forbedring af vore ældre medborgeres kår.

Da folkepensionsloven gennemførtes, fik alle ældre en alvorlig forringelse, idet den to-årige forhøjelse af aldersgrænserne bragte tilgangsalderen op på 67 år i almindelighed og 62 år for de enlige kvinder. Mit parti har forgæves forsøgt at hindre dette tilbageskridt i at blive ført ud i livet. Så sent som i sidste samling foreslog vi at vende tilbage til de tidligere aldersgrænser, og vi har fortsat den opfattelse, at tilgangsalderen må sættes ned.

Den økonomiske forbedring af de ældres kår, man skiltede så meget med under folkepensionsdebatten, blev heller ikke til det, man havde lovet. Som det vil huskes, blev det hele kun til en engangsforhøjelse og en lille udretning af zonegrænserne, idet ægtepar i landkommuner fik 600 kr. mere i pension, medens de i købstæderne fik 500 kr. og i hovedstaden kun 400 kr. mere om året. De enlige pensionister opnåede kun to tredjedele af disse beløb.

Betragter man derfor folkepensionen, som den er i dag, må det erkendes, at den er for karrig til at kunne kaldes økonomisk betryggende. 268 kr. om måneden til en enlig ubemidlet folkepensionist i landkommunen kan ikke give velstand hos en opslidt gammel medborger. Det kan ej heller økonomisk betrygge hans eller hendes kår, som ofte har brug for en håndsrekning af andre.

Der må mere til både på landet og i byerne, før man kan tale om økonomisk tryghed for vore gamle medborgere.